

»ŽENSKI« ZAKON Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova podržava ideju, ali...

Ljubičić: Treba paziti da se muškarce dodatno ne destimulira za prosvjetu

Zakon o udžbenicima donosi se u području osnovnog i srednjeg obrazovanja, koje uvjerljivom većinom zapošljava žene. Iako se čini logičnim da se upravo u takvom resoru donese zakon pisan u ženskom rodu, pravobraniteljica upozorava na naglašen problem nedostatka muškaraca uključenih u odgoj i obrazovanje djece i smatra od velike važnosti poticati njihov veći interes

Ljerkica BRATONJA
MARTINOVIĆ

ZAGREB ▶ Nema nikakvih prepreka da se pravni akti ne bi pisali u ženskom rodu, a takav stil pridonio bi promicanju ravnopravnosti spolova, smatra pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, Višnja Ljubičić. Komentirajući takav pokušaj ministrice Divjak, koja je u proceduru pustila zakon o udžbenicima pisan u ženskom rodu, pravobraniteljica Ljubičić podržava taj potez, no poziva na oprez jer bi se po njenom sudu muškarce na taj način moglo dodatno destimulirati za rad u prosvjeti.

– Tekstovi pisani u ženskom rodu, jednako kao kad su pisani u muškom rodu, nisu u neskladu s odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova, ako postoji uvodna napomena o rodnoj neutralnosti izraza i jezičnih sklopova. Uzimajući u obzir nastojanja za postizanjem ravnopravnosti spolova u svim područjima javnog i privatnog života, kao i realnost da je još puno truda potrebno uložiti da bi se ta ravnopravnost postigla, smatram da je stil pisanja pravnih akata u ženskom rodu doprinos promicanju ravnopravnosti spo-

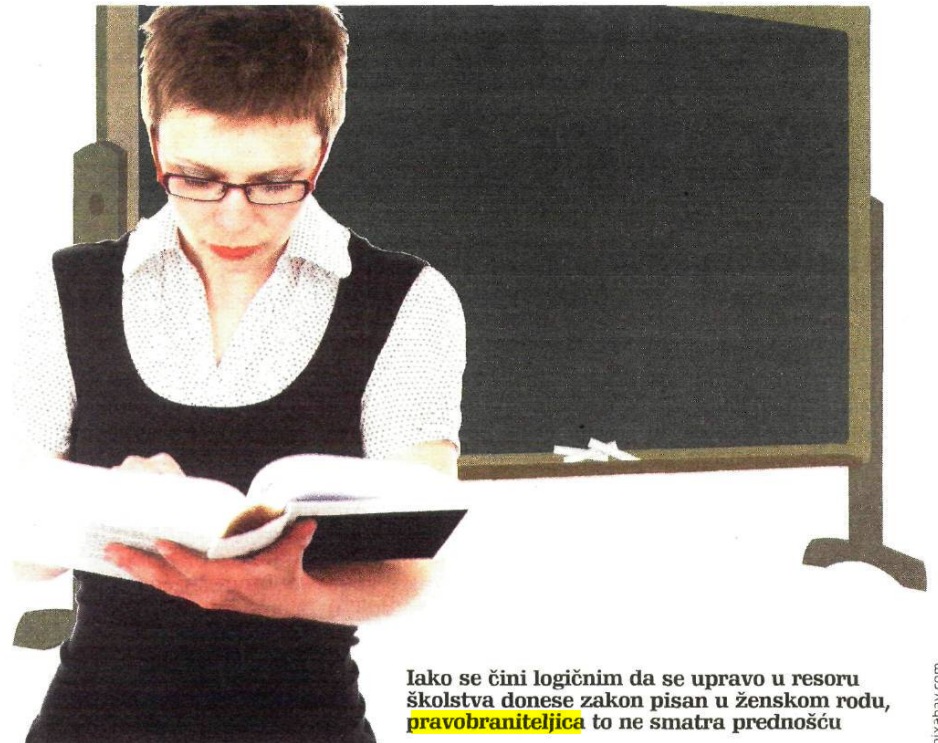
lova na simboličkoj razini hrvatskog jezika. Iz perspektive ravnopravnosti spolova, ne postoje prepreke koje bi u praktičnom jezičnom smislu priječile takav način uporabe muškog i ženskog roda – tumači Ljubičić.

Lingvistički problem

Ona podsjeća da oko muškog i ženskog roda u hrvatskom jeziku u lingvističkoj struci ne postoji apsolutni konsenzus, te postoji tumačenje prema kojem je muški rod neobilježen te obuhvaća i muški i ženski rod, a ženski rod obilježen te obuhvaća samo ženski rod. Prema takvom tumačenju, službeni pravni akti poput zakona trebali bi biti pisani u muškom rodu. Međutim, s druge strane, postoje tuma-

čenja prema kojima je tradiciju hrvatskog jezika nužno prilagoditi suvremenom dobu te početi fleksibilnije i ravnopravnije koristiti muški i ženski rod. Argument koji se pritom ističe je nepostojanje praktičnih zapreka i negativnih implikacija u jezičnom smislu da se takvoj promjeni pristupi, navodi pravobraniteljica.

Po njenom sudu, ravnopravnost spolova u hrvatskom jeziku najpunije se ostvaruje navođenjem izraza u oba roda, na primjer nastavnik/nastavnica, što je u skladu s preporukama Vijeća Europe. Ako zbog toga dolazi do teže čitljivosti i nepotrebnog opterećenja teksta pa je iz objektivnih razloga potrebno koristiti samo jedan rod, načelo ravnopravnosti poštuje se uvrštenjem

Iako se čini logičnim da se upravo u resoru školstva donese zakon pisan u ženskom rodu, pravobraniteljica to ne smatra prednošću

pixabay.com

“Ravnopravnost spolova u hrvatskom jeziku najpunije se ostvaruje navođenjem izraza u oba roda, na primjer nastavnik/nastavnica, što je u skladu s preporukama Vijeća Europe

Višnja Ljubičić

napomene o rodnoj neutralnosti izraza koji se odnosi jednako na oba spola. Dosad, u takvim se slučajevima kao rodno neutralan koristio jedino muški rod.

Poticaj muškarcima

Pravobraniteljica, dakle, smatra da bi i ženski rod, baš kao i muški, u zakonima mogao biti rodno neutralan i obuhvatiti oba spola. Me-

đutim, brine je drugo pitanje – Zakon o udžbenicima donosi se u području osnovnog i srednjeg obrazovanja, koje uvjerljivom većinom zapošljava žene. Iako se čini logičnim da se upravo u takvom resoru donese zakon pisan u ženskom rodu, pravobraniteljica Ljubičić to ne smatra prednošću. – Problem nedostatka muškaraca uključenih u od-

goj i obrazovanje djece izrazito je naglašen, pogotovo u osnovnim školama, a tijekom godina dodatno se produbljuje. Zbog toga je od velike važnosti poticati veći interes muškaraca za uključivanje u rad u tom sektoru te biti na posebnom oprezu kako ih se ne bi dodatno destimuliralo u tim nastojanjima – upozorava Ljubičić.